

Lubelska Izba Rolnicza

Stanowisko

Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej

z dnia 10.02.2021r.

w sprawie objęcia upraw słonecznika płatnością do roślin wysokobiałkowych.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej postuluje, aby od sezonu 2021 plantacje słonecznika zwyczajnego uprawianego na nasiona objąć płatnością do roślin wysokobiałkowych lub innym dodatkowym wsparciem.

Słonecznik zwyczajny (*Helianthus annuus* L.) jest rośliną uprawianą w ilościach towarowych we wszystkich krajach sąsiadujących z Polską. Dotychczas w naszym kraju większe plantacje tej rośliny należą do rzadkości. Jego uprawa ogranicza się głównie do ogródków przydomowych i niewielkich powierzchni przeznaczonych na sprzedaż jako warzywo o jadalnych nasionach. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest bardzo wiele. Za główną jednak należy uznać fakt, że w naszych warunkach glebowo - klimatycznych uprawa słonecznika daje znacznie mniejszy dochód niż uprawa rzepaku – głównej polskiej rośliny oleistej. To z tego powodu upowszechnienie jego uprawy bez dodatkowego wsparcia jest praktycznie niemożliwe. Tymczasem zalety i korzyści jakie może dać uprawa słonecznika są bardzo liczne. Najważniejsze z nich to:

- uniezależnienie krajowego przemysłu olejarskiego od importu nasion i surowego oleju słonecznikowego,
- zwiększenie krajowej produkcji białkowych komponentów paszowych – paszowa wartość śruty słonecznikowej jest porównywalna z soją lub rzepakową,
- duża odporność słonecznika na suszę,
- urozmaicenie płodozmianów,
- poszerzenie bazy użytkowej dla pszczelarzy,

Nie bez znaczenia jest też przynajmniej częściowa możliwość zastąpienia rzepaku słonecznikiem.

Od kiedy znacznie wzrosło zapotrzebowanie na olej rzepakowy udział rzepaku w strukturze zasiewów w Polsce zaczął szybko rosnąć. W niektórych gospodarstwach doszło do radykalnego uproszczenia płodozmianów. Wcale nierzadka jest uprawa rzepaku co drugi rok – na przemian z pszenicą. Sytuację pogarsza wysiew roślin krzyżowych (głównie gorczyca) w międzyplonach oraz uproszczenia w uprawie – brak niszczenia samosiewów rzepaku po żniwach. W ten sposób w niektórych gospodarstwach rośliny krzyżowe „nie schodzą” z pól przez większą część roku. To powoduje wzrost presji chorób, szkodników i chwastów. Należy się spodziewać, że wycofanie w ostatnim czasie szeregu środków chemicznych presję tę spotęguje. Może ona doprowadzić do załamania uprawy rzepaku w Polsce. Już teraz otrzymujemy informacje o zaprzestaniu uprawy rzepaku przez niektóre gospodarstwa z powodu niemożności zwalczania patogenów.

Jeżeli z odpowiednim wyprzedzeniem nie przekonamy rolników o konieczności zastąpienia części upraw rzepaku innymi roślinami, to straty dla całej gospodarki będą ogromne.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Gustaw Jędrejek